

Форумы

Па ініцыятыве Пасольства Рэспублікі Казахстан у Рэспубліцы Беларусь і пры ўдзеле Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, Саюза пісьменнікаў Беларусі ды прадстаўнікаў творчай інтэлігенцыі дзвюх краін у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі прайшоў казахстанска-беларускі Форум пісьменнікаў і культуролагаў "Культурная спадчына ў дыялогу традыцый". Мэта дадзенага форуму — адроджэнне традыцый культурнага супрацоўніцтва і ініцыяванне новага вектара гуманітарнага дыялога паміж рэспублікамі.

Уступным словам мерапрыемства адкрыў саветнік пасла Рэспублікі Казахстан у Беларусі Фархат Абдухалыкаў, які ў прыватнасці зазначыў: "Адносіны паміж нашымі краінамі развіваюцца ў атмасферы ўзаемнай павагі і даверу. Паспяхова наладжваецца супрацоўніцтва ў культурна-гуманітарнай сферы. Так, выдаўцы Казахстана ў гэтым годзе ўпершыню бралі ўдзел у выстаўцы "Кнігі Беларусі", а ў наступным годзе, згодна з прынятым рашэннем, Казахстан будзе ганаровым госцем выстаўкі. Прыгледуць выдаўцы, пісьменнікі, творчыя калектывы..."

Але патэніцыял супрацоўніцтва ў галіне культуры выкарыстоўваецца не на ўсю моц. Трэба падвоіць, а то і ўтройць агульныя магчымасці. Бо культура мае магутную жыццёвую сілу, яна збліжае, злучае народы і краіны не менш трывалымі сувязямі, чым эканоміка. Больш за тое, культура стварае бліскуючую базу і сама з'яўляецца, так бы мовіць, матэрыяльным фактарам развіцця міждзяржаўных адносін. Менавіта таму ўзнікае ідэя правядзення форуму, мэта якога — вызначыць кропкі судакранання паміж прадстаўнікамі інтэлектуальных эліт дзвюх дзяржаў, раскасацца пра сучасны стан нацыянальных культур і знайсці рэальныя актуальныя праблемы ў гэтай сферы. Спадзяюся, з дапамогай такіх мерапрыемстваў мы зможам адрозніць страчаныя сувязі і далучыць маладое пакаленне да традыцый друкі, узаемаарумення, якія склаліся паміж нашымі народамі. Мы станем бліжэй і будзем яшчэ лепш разумець адно аднаго". Фархат Абдухалыкаў раскасаўся пра мерапрыемствы, якія ладзіцца ў Беларусі з удзелам пасольства, і падарыў у фонд Нацыянальнай бібліятэкі кнігі казахстанскіх аўтараў.

Раман Матульскі, дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, зачытаў прывітанне ўдзельнікам форуму ад міністра культуры нашай краіны Уладзіміра Матвейчука, у якім адзначалася, што культурныя і літаратурныя сувязі паміж нашымі краінамі існуюць з трыццаціх гадоў мінулага стагоддзя. На казахскую мову перакладзены класікі беларускай літаратуры Колас, Купала, Мележ, Быкаў, Шамякін, Куляшоў і многія іншыя, а на беларускую мову друкаваліся творы казахстанскіх пісьменнікаў.

3 узаемнай павагай і даверам

Рэгулярна праводзяцца дні культуры, якія садзейнічаюць збліжэнню нашых народаў. Праводзяцца выстаўкі, прэзентацыі кніг. Казахстан і Беларусь заўсёды з клопатам і павагай ставяцца да сваіх культурных традыцый як да духоўнай спадчыны нашых народаў... У прывітанні міністр культуры выказаў упэўненасць, што дадзенае сустрэча надаць новы імпульс культурнаму супрацоўніцтву паміж нашымі краінамі і будзе садзейнічаць далейшаму развіццю і пашырэнню спектра казахска-беларускіх адносін у сферы культуры, узбагачэнню сувеснай культуры, садзейнічаць вырашэнню актуальных задач захавання нацыянальных культур і нацыянальных традыцый ва ўмовах глабалізацыі.

Першы сакратар Саюза пісьменнікаў Беларусі Віктар Праўдзін падкрэсліў, што для пісьменнікаў гэта вельмі важны момант для аднаўлення культурных, літаратурных сувязей, страчаных традыцый, для наладжвання больш цесных стасункаў між дзвюма пісьменніцкімі арганізацыямі. Віктар Аляксандравіч азнаёміў прысутных з падпісанымі дамовамі і пагадненнямі аб супрацоўніцтве ў розных галінах паміж нашымі дзяржавамі і, у сваю чаргу, падарыў ад СПБ саветніку пасла Казахстана кнігу "Памяць Беларусі".

Пасля прывітальных слоў галоўны вучоны сакратар Нацыянальнай бібліятэкі Рэспублікі Казахстан Эдыльхан Ісмайлаў азнаёміў беларускі бок з прадстаўнікамі казахстанскай дэлегацыі, з дзяржпра-

грамамі, прыкладам, "Культурная спадчына", ініцыяваную прэзідэнтам Казахстана.

У рамках форуму закраналася шмат актуальных пытанняў, якія адлюстравалі гісторыю, стан і перспектывы фарміравання і развіцця агульнай духоўнай прасторы ў кантэксце сучасных выклікаў часу. Раман Матульскі выступіў з дакладам "Бібліятэкі Беларусі XI — XVIII стагоддзяў: на перакрываванні цывілізацый і культуры", у якім узгадаў кнігазборы Полацкага Сафійскага сабора, Віленскага ўніверсітэта, Радзівілаў... Рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, прафесар кафедры філасофіі Барыс Святоў распавёў пра фарміраванне культурнай прасторы тэхнагеннага грамадства.

Пра "Пераклад арыгінальных тэкстаў на рускую літаратурную мову як інструмент камунікацыйных сувязей" раскасаў пісьменнік, перакладчык, член Саюза пісьменнікаў Казахстана, намеснік галоўнага рэдактара часопіса "Простор" Арынбай Жанайдары. Прарэктар БДУКіМ Марына Мажэйка агучыла тэму "Усход — Заход: агульначалавечыя каштоўнасці ў кантэксце ўзаемадзеяння культурных традыцый".

Таксама слова бралі культуролаг, прафесар Казахстанскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя аль-Фарабі Альміра Наурызбаева; галоўны навуковы супрацоўнік Інстытута літаратуры і мастацтва імя М. Ауэзава Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Казахстан Святалана Ананьева; прафесар БДУКіМ Хасан Гафары; старшыня савета

па рускай літаратуры Казахстана, загадчык аддзела крытыкі часопіса "Простор" Любоў Шашкова; дацэнт БДУКіМ Валерый Балакурскі; пісьменнік Леанід Левановіч...

Дырэктар выдавецтва "Мастацкая літаратура" Уладзіслаў Мачульскі зазначыў, што зараз у выдавецтве ідзе падрыхтоўка беларуска-расійскай бібліятэкі ў 50 тамах, якая пабачыць свет у 2009 — 2010 гадах. Уладзіслаў Антонавіч агучыў прапанову стварыць беларуска-казахскую бібліятэку.

Падчас выступленняў, дыскусій і абмеркаванняў галоўныя рэдактары часопісаў "Нёман" (Міхась Пазнякоў), "Польмя" (Мікола Мятліцкі), "Малодосць" (Раіса Баравікова) выказалі намер выдаць абменныя нумары з казахстанскім часопісам "Простор". Акрамя таго, Міхась Пазнякоў паведаміў, што адзін з нумароў "Нёмана" будзе прысвечаны сучаснаму жыццю, літаратуры і публіцыстыцы Казахстана, бо ў рэдакцыі ўжо ёсць вопыт такога супрацоўніцтва з Расіяй, Украінай, Азербайджанам.

Удзельнікі форуму пагадзіліся пра неабходнасць садзейнічаць руху дзвюх культур на сустрэчу адна адной, выказалі пажаданне прадаўжаць і развіваць найбольш значныя і канструктыўныя ідэі, якія прагучалі на мерапрыемстве, у будучыя сумесныя праектах. Пры гэтым было адзначана, што ёсць яшчэ нямала пытанняў, якія патрабуюць далейшага абмеркавання і вырашэння. Асобую ўвагу прысутныя надалі арганізацыі і правядзенню ў рамках дзвюх дзяржаў Дэна культуры Казахстана ў Беларусі і, адпаведна, Беларусі ў Казахстане.

Пры канцы мерапрыемства быў прыняты праект рэзалюцыі форуму, які ўключаў прапановы выступоўцаў стварыць сайт ці партал для падтрымкі культурных і навуковых сувязей з выкарыстаннем мультымедыяных тэхналогій, выдання сумеснага часопіса з рабочай назвай "Рунь целины", наладжваць больш цеснае супрацоўніцтва ў сферы культуры, мастацтва, кнігавядання і бібліятэчнай справы. А прадстаўнікі ВНУ выказалі ідэю пра неабходнасць асобных праектаў супрацоўніцтва ў галіне навукі і адукацыі, падчас рэалізацыі якіх ва ўніверсітэтах мяркуецца ладзіць навуковыя канферэнцыі, мастацкія выстаўкі, спецыяльныя курсы.

Віктар КАВАЛЁЎ

На здымках па час мерапрыемства; у кулуарах

Фота Кастуся Дробава

Нашы весткі

Фотасінтэз

Фатаграфія зрабілася бадай што самым даступным і папулярным відам мастацтва. У Еўропе найулюбёнай спецыяльнасцю ў ВНУ з'яўляецца "фатаграф". Вядучыя музеі свету альбо здавён, альбо з апошняга часу, падпарадкоўваючыся модзе, калекцыянуюць фотаздымкі. І ў Мінску вынаюць фота ўжо не дзіва. У нас ёсць адпаведныя прафесійныя навучальныя ўстановы, ладзіцца вялікая колькасць разнастайных выставак айчынных і замежных майстроў.

Выстава "Фотамастацтва" працуе ў Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва да 26 кастрычніка і прадстаўляе творы дзевяці нямецкіх майстроў, зробленыя ў 1970 — 1990 гг. Экспазіцыя не знаёміць аглядна з фатаграфіяй Германіі абранага перыяду, а дазваляе больш пільна пазнаёміцца з творчасцю Дэітэра Апельта, Бернгарда Еганса і Ганны Бломэ, Томаса Флошутца, Юргена Клаўке, Астрыд Кляйн, Зігмара Польке, Клаўса Рынке і Катарыны Зівердынг. Яны скарыстоўваюць фатаграфію як сродак перадачы самай рознай інфармацыі пра сябе, пра наваколле, пра ўнутранае святло і цемру чалавека.

Выкананыя ў розных тэхніках і жанрах, манахромныя і каларыявы, буйныя і невярогодна маленькія фатаграфіі-экспанаты мяжуюць з жывапісам, графікай і перформансам, сцвярджаючы паўнабарства фота побач з іншымі відамі выяўленчага мастацтва.

Воля ЧАЙКОЎСКАЯ

«Спас» — у падарунак

На сустрэчу з паэтэсай Тамарай Красновай-Гусачэнкай, што адбылася ў Віцебску ў бібліятэцы імя Янкі Купалы, сабраліся пастаянныя чытачы — супрацоўнікі ўстановы "Тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва" Чыгуначнага раёна Віцебска.

Гэта была чаканая сустрэча. Т.Краснова-Гусачэнка адказвала на пытанні, давала слухныя парадзі, раскавала аб дзейнасці пісьменніцкай арганізацыі, якой яна кіруе (сёлета выдадзена 10 кніг, праведзена 230 масавых сустрэч у працоўных калектывах, вайсковых частках, школах, бібліятэках). Акрамя гэтага, на сустрэчы была прадстаўлена маладая паэтэса Алена Крыкавіч.

Напрыканцы сустрэчы Т.Краснова-Гусачэнка падаравала бібліятэцы сваю новую кнігу — двухтомнік паэзіі "Спас", які толькі што выйшаў у Віцебску.

Валянціна АЛЕЙНІКАВА

У гонар класіка

У сталічнай бібліятэцы № 1 прайшла вечарына, прысвечаная 180-годдзю з дня нараджэння класіка рускай літаратуры Льва Мікалаевіча Талстога, імя якога і носіць бібліятэка.

Прысутныя — члены культурна-асветніцкага аб'яднання "Русь" у Беларусі — з вялікай цікавасцю слухалі выступленне доктара філалагічных навук, прафесара Вячаслава Рагойшы на тэму "Талстой і Беларусь". Былі прачытаны ўрыўкі з чатырох пісьмаў Льва Талстога, два з іх — у Мінскую губерню, у мястэчка Ракаў — прафесару Кракаўскага ўніверсітэта Мар'яну Сцяхоўскаму. Адметнай падзеяй вечарыны стала таксама і тое, што Генадзь Уласаў — старшыня аб'яднання "Русь" у Беларусі — падараваў мінскай бібліятэцы імя Л. Талстога прыжыццёвае выданне класіка рускай літаратуры.

Галія ФАТЫХАВА

За падзеяй

Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны святкаваў свой 65-гадовы юбілей адкрыццём выставы "Ду крозь залы, як крозь гады..." У фазе працавала інфармацыйная карта "Вызваленне Беларусі: 23 верасня 1943 г. — 29 ліпеня 1944 г.". Тут жа знаходзіліся самыя першыя экспанаты тагачаснага зброі, партызанскія лістоўкі, першая кніга пажаданняў і прапановы, якая з'явілася ў музеі, назапашаныя матэрыялы аб стваральніках музея...

Электронны цуд

У гэты ж дзень, 30 верасня, у актавай зале адбылася прэзентацыя камп'ютэрнай гульні "Аперацыя «Баграціён»". Своеасабліваю "стратэгію рэальнага часу" зрабіла беларуская кампанія "Гейм Стрым". Два гады спатрэбілася распрацоўшчыкам, каб стварыць максімальна дакладную версію падзей 1944 года. Упершыню перад геймерамі ўсё гэта свету паўстане унікальны праект, прысвечаны толькі Беларусі!

Віртуальная гульня ўлічвае ўвесь спектр магчымых ваенных дзеянняў: захоп і ўтрыманне плацдармаў, сустрэчныя танкавыя бітвы, абыходныя маневры, процідзеянне авіяцыйным налётам.

Вы нават зможаце стаць "рэжысёрам" уласнага фільма пра вайну, аддаўшы неабходныя загады. Націск на кльпашок — і вы ўбачыце самыя відовішчыны моманты бітвы ў рэальным часе,

прычым ракурс і вуглы агляду камера вылучыць самастойна. Ветэраны Вялікай Айчыннай вайны далі станоўчую ацэнку "Аперацыі «Баграціён»". А дырэктар музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны Сяргей Азаронак адзначыў, што такая гульня з выкарыстаннем сучасных тэхналогій можа лічыцца "новай формай выхавання патрыятычных пачуццяў у моладзі".

У краінах СНД гульня з'явіцца ў сярэдзіне лістапада, а яе распаўсюдчыкі паабяцалі ўжо стварыць шэраг іншых праектаў, прысвечаных падзеям Вялікай Айчыннай вайны.

Дар'я КАЛІНІНА